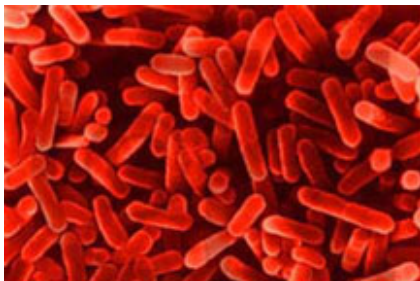

Het Legionellabesluit (Besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2007 betreffende de preventie van de veteranenziekte op publiek toegankelijke plaatsen).

Op 9 februari 2007 heeft de Vlaamse Regering het nieuwe Legionellabesluit goedgekeurd. Dit nieuwe besluit vervangt het besluit van 11 juni 2004. De bedoeling van de wetgeving is de preventie van de veteranenziekte. Dit is een potentieel ernstige longontsteking die kan optreden door het inademen van kleine in de lucht zwevende waternevel die besmet is met legionellabacteriën. Het nieuwe besluit werd op 4 mei 2007 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en werd onmiddellijk van kracht. De vernieuwde wetgeving kwam tot stand door de samenwerking tussen experts, betrokken sectoren (zoals de ziekenhuissector, onderwijs, horeca, sportsector,...) en de overheid.

Koen Schoeters
afdeling Toezicht Volksgezondheid, team milieugezondheidszorg

Wat is legionella?

Legionellabacteriën zijn kiemen die zich ontwikkelen in een waterige omgeving. De groeicapaciteit van de bacteriën is temperatuursafhankelijk. Indien de watertemperatuur onder de 25°C blijft, overleven de kiemen, maar zal hun aantal weinig toenemen. De kiemen groeien goed bij een temperatuur tussen 25°C en 50°C, met een optimale groei rond 40°C. Het is dus belangrijk om deze temperatuursrange in waterige systemen te vermijden. Bij temperaturen boven de 50°C zal de bacterie afsterven. Hoe hoger de temperatuur, hoe sneller ze afsterven.

Om de groei van de bacterie in watersystemen te beperken, worden een heel aantal eisen bepaald in het Legionellabesluit. In tegenstelling met de wetgeving van 11 juni 2004 zijn inzake de structuur van de installatie weinig specifieke eisen opgenomen, maar wordt vereist dat nieuwe installaties voldoen aan de Best Beschikbare Technieken (BBT). De structuur en het onderhoud van een sanitaire en andere waterinstallaties zijn, naast de temperatuur, bepalend voor de groei van de bacterie.

Welke inrichtingen vallen onder de nieuwe legionellawetgeving?

Watervoorzieningen

Hoogrisico-inrichtingen zijn alle voor het publiek toegankelijke inrichtingen die gericht zijn op de behandeling, verzorging of huisvesting van gevoelige personen. Gevoelige personen zijn personen met ernstige immuunsuppressie (het slecht functioneren van het immuunsysteem), kanker, ernstig nierlijden, aids, diabetes of chronisch longlijden. Ook personen boven 65 jaar en rokers worden onder de gevoelige personen gerekend. Praktisch betekent dit dat alle ziekenhuizen, rust- en verzorgingstehuizen, rustoorden, serviceflats, ... onder deze wetgeving vallen.

Matigrisico-inrichtingen zijn alle voor het publiek toegankelijke inrichtingen met een collectieve warmwatervoorziening. De warmwatervoorziening moet potentieel betrekking hebben op vijftien of meer personen per dag, met uitzondering van de werknemers die aanwezig zijn. Het is een zeer ruime groep van inrichtingen waaronder volgende inrichtingen kunnen vallen:

- Sporthallen (ook in scholen)
- Hotels
- Jeugdverblijfplaatsen
- Zwembaden
- Gevangenissen
- Studentenhomes
- Inrichtingen voor de opvang of verzorging van gehandicapten
- ...

Voor matigrisico-inrichtingen met minder dan 40 potentieel blootgestelde personen wordt de wetgeving sterk versoepeld. De boilers moeten op 60 °C worden gehouden en jaarlijks moet de watervoorziening worden onderhouden. Ondermeer kleinere sportaccommodaties worden hiermee grotendeels ontzien. Nieuw is ook dat voor de matigrisico-inrichtingen een conformiteitsattest voor doe-het-zelvers bekomen kan worden bij de drinkwatermaatschappijen. In die gevallen moet dus niet noodzakelijk een erkend installateur aangesproken worden.

Andere aerosolproducerende systemen

Andere dan sanitaire installaties (koeltorens, klimaatregelingssystemen, tandheelkundige units, exposities) worden niet meer ingedeeld in risicocategorieën, maar vallen nog steeds onder het Legionellabesluit.

Koeltorens zijn vaak de oorzaak van gelijktijdige gevallen van de veteranenziekte. Dit bewijzen een heel aantal goed gedocumenteerde buitenlandse uitbraken. Daarom worden zij ook verplicht om een meldingsformulier in te vullen en dit te bezorgen aan de toezichthoudende ambtenaren.

Tenslotte zijn er ook nog klimaatregelingssystemen met luchtvochtigheidsbehandeling, tandheelkundige units en exposities. Ook hiervoor worden maatregelen opgesomd in het Legionellabesluit.

Maatregelen

In het besluit zijn voor bestaande installaties geen eisen meer opgelegd naar structuur en functionaliteit van het systeem. Exploitanten van dergelijke inrichtingen zijn ook niet meer verplicht de "structuur" van hun installatie voor een bepaalde datum aan te passen. Zij kunnen er voor kiezen om een aanvaardbaar (of eventueel hetzelfde) niveau van veiligheid te bereiken door een intensiever veiligheidsbeheer.

Een **beheersplan** en een **risicoanalyse** blijven wel verplicht voor alle inrichtingen en alle aerosolproducerende installaties. De te nemen maatregelen zijn afhankelijk van de individuele installatie en moeten beschreven worden in een op te maken risicoanalyse en beheersplan. Beheersplannen die opgesteld zijn ter uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 juni 2004 betreffende het voorkomen van de veteranenziekte of legionellose op voor het publiek toegankelijke plaatsen blijven geldig. Bij herziening van een beheersplan moet het beheersplan worden aangepast aan de bepalingen van dit besluit.

De Vlaamse overheid laat momenteel een reeks fiches ontwikkelen die exploitanten moeten helpen bij het detecteren en saneren van potentiële probleempunten. De fiches worden verwacht tegen 15 augustus 2007 en zullen ondermeer beschikbaar zijn op [onze website](#).

Uit deze fiches zal een checklist voor de opmaak van het beheersplan en de risicoanalyse worden gedestilleerd voor matigrisico-inrichtingen. Deze checklist kan gedownload worden van de website op het einde van de maand september.

De noodzakelijke structurele en functionele preventiemaatregelen voor nieuwe installaties werden opgenomen in een "best beschikbare technieken" studie (BBT). Deze kwam tot stand onder impuls van de Vlaamse overheid en, zoals de wetgeving, in samenwerking tussen experts, sectoren en de overheid. De studie is beschikbaar op www.zorg-en-gezondheid.be/legionella.aspx en op www.emis.vito.be.

De BBT-studie kan uiteraard ook gebruikt worden om bestaande installaties aan te passen naar een meer veilige structuur.

Voor de sanitaire installaties, de koeltorens en de klimaatregelingsystemen bestaat er een staalnameverplichting die verbonden is aan drempelwaarden en acties.

De meldingsplicht voor legionellagevoelige installaties wordt enkel opgelegd voor de uitbaters van koeltorens. Voor de andere inrichtingen wordt deze eis opgeheven. De melding dient voortaan te gebeuren aan de afdeling Toezicht Volksgezondheid en niet bij de gemeentelijke diensten.

Het toezicht op de naleving van het Legionellabesluit wordt vanaf heden uitgevoerd door de afdeling Toezicht Volksgezondheid van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid.

U kan de tekst van het besluit en alle nodige randinformatie terugvinden op de website van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid, www.zorg-en-gezondheid.be/legionella.aspx.

Nieuwsbrief

- [Inhoud](#)
- [Een nieuw Steunpunt](#)
- [Biomonitoring te Beerse](#)
- [WGO-moedermelkcampagne](#)
- [Asbestcementdraailingen](#)
- [Legionellabesluit](#)
- [Zon en ozon](#)
- [Trustnet](#)

- [Nieuwsbrief](#)
- [Archief](#)
- [De Sneeuwbal](#)
- [Inschrijven](#)
- [Auteursrichtlijnen](#)
- [Redactie](#)